

ERDÉLYI
MAGYARÁG

Felolvas szerkesztő.
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad), Piacja Mihai Viteazul (Nagypiactér) 4. Telefon: 380.

Ara 2 lej

III. évfolyam 209 sz.

1934 Julius 30

Hétlő

8

Bécsben harangok zugnak, Karinthiában bömbölnek az ágyuk

Olaszország csapatai megszállták az alpesi hágókat

Starhemberg herceg a rádióban egyetértésre és a szabad s független Ausztria megvédésére hívta fel az osztrák népet. -- Stájerországban és Klagenfurt környékén nagy veszteségei vannak a kormánycsapatoknak. -- A londoni lapok óvatosságot és mérsékletet ajánlanak a nagyhatalmaknak

Mosakodik, Ried az elmozdított bécsi német követ

Eltemették Dollfuss

Kemény harcok folynak Karinthiában és Stájerországban

Bécs, július 28.
A tragikus halált halt Engelbert Dollfuss dr. volt kancellárt szombat délután temették el. A gyászszertartás délután fél 4 órakor vette kezdetét.

A tegnapi minisztertanácson amelyen Starhemberg herceg elnökölt a miniszterek kegyelettel emlékeztek meg a mártirhalált halt

Dollfuss volt kancellárról és kölcsönösen fogadalmat tettek, hogy a kancellár szellemében dolgoznak tovább. Stockinger miniszter a temetés programját mutatta be majd Karvinszky biztonsi államtitkár jelentette, hogy az egész országban, kisebb esetektől eltekintve a nyugalom teljesen helyreállt.

hogy Németországgal ugynevezett konfliktusunk van. Mi mindent elkövettünk, hogy barátságban éljünk a testvérmennyzettel, de Ausztria függetlenségét és szabadságát nem kockáztathatjuk.

Beszéde további részében kitért arra, hogy úgy Schuschnigg valamint Fey megtették kötelezéseiket a július 25-i események során. Cáfolta azokat a híreket mintha a kormány kebelén belül egyenlenségek lennének. "Jól tudjuk, mivel tartozunk nektek osztrákoknak és a hazának. Nektek is egységnek kell lennetek s összetartást kell tanusítanotok mert csak így végezhetjük el a ránk bízott feladatot. Szomszédainkkal jó viszonyt akarunk teremteni. Felejtjük el ami a múltban történt de mindent követünk el Ausztria szabadsága és függetlensége érdekében."

Az osztrák lapok és Papen kinevezése

Bécs, július 28.
A bécsi lapok nagy tartózkodással fogadják Hitlernek Papenhez intézett levelét. A lapok kiemelik, hogy a levél teljesen nélkülözi a szokott diplomáciai stílust. Kiemelik a megbízás szokatlan hangját és módját és kifogásolják azt, hogy Hitler mielőtt megkérdezte volna az osztrák kormányt, hogy Papen ellen lenne-e valami kifogása már is bécsi követé nevezte ki Papent. Furcsának találják a lapok, hogy Hitler nem a szokásos külügyminiszeri alárendeltséget kötötte ki Papennel szemben, hanem egyenesen maga alá rendelte a bécsi követet. Ez a tény — írják az osztrák lapok — azt jelenti, hogy Hitler, nem mint miniszterelnök de mint a nemzeti szociálista párt elnöke akar felettessen lenni Papennek.

Starhemberg nagy beszéde a rádióra
Starhemberg alkancellár tegnap este nagy beszédet mondott a rádióra. "Emlékezzetek a ravatalra, mely minden osztrákokra tanít, hogy hitvallást tegyen Ausztria függetlensége mellett és a XX. század barátsága ellen. Fáklyaként világítson mindenki előtt az hogy mi a marxisták ellen éppúgy mint a nemzeti szociálisták ellen örökös harcban állunk. Mi sohasem fogunk kompromisszumot kötni a nemzeti szociálistákkal. A desperádokkal azonban elbánunk.

Starhemberg beszéde további során közölte, hogy a felkelést teljesen leverték és csak órák kérdése, hogy rend legyen az egész országban.

"Könyörtelen szigorral járunk el a tettesek ellen — folytatja beszédét Starhemberg. — Mi nem vagyunk bűnösök abban,

Mosakodik az elcsapott bécsi német követ

Berlin július 28.
Ried Németország menesztett bécsi követe hosszú nyilatkozatban igyekszik bebizonyítani, hogy semmi része nem volt a felkelésben és az eseményekben is csupán mint tanu szerepelt. A nyilatkozat így szól: "Mint ismeretes a kancelláriátus épületébe behatolt felkelők csoportja azzal fenyegette meg a fogoly minisztereket hogy agyonlövők őket ha a katonaság támadást indít ellenük. Több órai tárgyalás után a kiültartózkodó Neustatter-Stürmer miniszter ultimátumot adott a felkelőknek akik ellen ha nem adják meg magukat megnyitja a tüzet. Ekkor a kancelláriátus épületéből felhívott egy magát Friedrichnek nevező kapitány mint a felkelők vezére közölte velem, hogy megállapodott a kormány tagjaival, hogy szabad elvonulást kapnak egészen a határig és űNé-

metország határát választotta. Arra kért, hogy én is lépjek közbe és szabad elvonulást katonaság biztosítsa nehogy valaki is bántalmazza őket.

Eleinte nem vállalkoztam rá. Kijelentettem, hogy nem foglalkozom az ügygel. Erre Fey jött a telefonhoz és megerősítette mind azt, amiket nekem Friedrich mondott. Fey magak ért arra, járjak el a kívül álló parancsnokságnál, met az ultimátum lejár és borzalmas vérengzés lesz. Amikor én Neustatter-Stürmerrel beszéltem, tudott arról, hogy

Dollfuss halott és szabad elvonulást ígért a felkelőknek

A tárgyalásaink során hangsúlyoztam, hogy amire én vállalkozom, nem kormány nevében, hanem személy szerint csak

(Folytatása a 2-ik oldalra)

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lei!

Első oldali cikkünk folytatása.
lekszem. Neustätter-Stürmer az én megítélésemre bízta, amit cselekszem.

Ekkor el akartam autómmal menni, amikor az az üzenet jött a kancelláriátus épületéből, hogy Karvinszky akar velem beszélni. Odamentem az épülethez, ahol Karvinszky, később Fey és Friedrich kapitánnyal való beszélgetés után a foglyul ejtett és a kint levő miniszterek megerősítették előttem Friedrichnek az, hogy szabad elvonulást kapnak, ha megadják magukat.

Ebből pedig az látszik, hogy én nem mint kezdeményező, hanem mint tanu vettem részt a tárgyalásokon. Engem nem a felkelők, hanem a kormány tagjainak kérésére vettem részt az ügyben. Ezt tettem pedig azért, mert el akartam kerülni a vérengzést. Nem mint miniszter hanem mint ember cselekedtem, amely cselekedet, mint utóbb értesültem, megfelelt a tragikus sorsu Dollfuss kancellár kívánságának.

Rintelen dr-ét ismét megoperálták.

Grác, július 28.

Bécsi hírek szerint dr Rintelen ismét meg kellett operálni. Magánértesülések alapján jelentjük, hogy Rintelen mikor megtudta, hogy Dollfuss meghalt, politikusként kormánylistáról tárgyalta.

Lapelkobzások Bécsben.

Bécs, július 28.

Nyugtalanító hírek közlése miatt az osztrák kormány elkobozta a Neues Wiener Abendblatt és a Stunde c. újságokat. — Ugyancsak elkobozták a pesti Rester Lloydot. Allitól a lapok elkobzására az adott okot, hogy Papen bécsi követé való kinevezését furcsán kommentálták.

Ma az osztrák államvasutak 2 percig megállították a forgalmat. Az üzletek a főváros felől ma zárva tartanak. A salzburgi játékok megnyitását holnapról a jövő vasárnapra halasztották el.

A bécsi magyar ügyvivő koszorút tett a ravatalra Horthy Miklós kormányzó és a magyar kormány nevében.

Olaszok az alpesi hágón.

London, július 28.

A Times jelentése szerint olasz katonai csapatok megszállták az Alpok hágóját. A csapatokat hegyi felszereléssel látták el. Az első mechanizált hadtest, amely 2 ezer emberből áll, és tankokkal, páncélautókkal van felszerelve, megindult az osztrák határ felé és erősen nyomul előre.

Nagy veszteségei vannak a kormány csapatoknak.

Bécs, július 28.

Karinthia minden részéből újból teljes erővel lángoltak fel a harcok a nemzeti szocialista zendülők és a kormánycsapatok között. A millstatti tó környékén a lázadók sikeresen teljesen hatalmukba kerítették és a karhatalon tehetetlenül áll a jól megszervezett náci csapatokkal szemben. St. Cerauból két újabb Heimwehr zászlóalját küldtek Kagenfurthba hogy megtisztítsák a terepet a zendülőkötől. Alsóausztriában 18 ezer főnyi Heimwehr legénység, néz farkasszemmet a forradalmároknak és így itt a kormány tökéletesen ura a helyzetnek. Itt nem voltak nagyobb összecsapások.

Bécsben tegnap a Práterben egy nemzeti szocialista rákötött a Heimwehr csapatok legénységére de a golyó lövésztett és így sebesülés nem történt.

Stájerországban a Heimwehr két tisztjét és hét közlegényt öltek meg a harcok folyamán, míg négy tiszt és 62 közlegény súlyos sebesüléseket szenvedett. A harcoknak itt körülbelül 25—30 halottja van. — Ausztria területén összesen a Heimwehr 30 embert veszített az eddigi harcok során míg sebesültjeinek száma 150-re tehető.

Erdélyi Magyarország

Július 30.

Még sem bocsájtanak el százhetvennégy üzemi alkalmazottat Oradeán

Egész Erdély kisebbségi közvéleménye megdöbbenéssel fogadta azt a hírt hogy Oradea város intérimár bizottsága egyszerre 174 üzemi alkalmazottat bocsájtott el. A tömeges elbocsátásokat Mosoiu Tiberiu polgármester távollétében mondták ki akihez Bucurestibe úgy dr Soós István a Magyar Párt elnöke, mint Bazilli Mihály a Villamos mű igazgatója tiltakozó táviratot menesztettek. Mosoiu elnök már intézkedett is, hogy hazaérkeztéig semmi-

féle intézkedést ne tegyenek. Szombat délután előtt izgatott tanácskozások folytak a városházán, amelyek eredményeképpen máris elhatározták, hogy a Villamosműtől 96 ember helyett "csak" 50-et bocsátanak el.

Ez azonban még nem elég. A város villanyfogyasztó közönsége körében értesülések szerint máris mozgalom indult hogy ha az intérimár bizottság a sérelmes határozatot nem vonja vissza, villany helyett gyertyával fognak világítani.

Továbbra is letartóztatásban marad Dr Marcu a turdai rendőrség volt kapitány-helyettese

Turda, július 28.

Megírta az Erdélyi Magyarság annak idején, hogy a turdai rendőrség volt kapitányhelyettesét különböző hivatali szabálytalanságok miatt az ügyészség letartóztatta és hivatalos vizsgálatot rendelt el ellene. A 30 napi előzetes vizsgálati fogság a héten.

szerdán lejárt, mikor is az ügyével megbízott vizsgálóbíró a vizsgálatot befejezve, nem látta szükségesnek további fogvatartást és így szabadlábra helyezését javasolta. A főügyész ezen javaslatot azonban elutasította s így dr Marcu továbbra is fogva maradt. A tábla ma tárgyalta a felebezést.

A két Bratianu kibékülése kormányválságot idézhet elő

Bratianu Dinu már be is jelentette az uralkodónak a két liberális párt kibékülését. -- Ellentétek a kormányfő és a pártelnök között

Bucuresti, július 28.

A fővárosi politikai körök élénken tárgyalják Bratianu Dinunak, a liberális párt elnökének kibékülését Bratianu György egyetemi tanárral, az ifjú liberálisok elnökével. Hír szerint a kibékülést Bratianu Dinu már az uralkodónak is bejelentette. Ha a két párt, így tudják politikai körökben, egyesülne, az a jelenlegi kormány lemondását vonná maga után. A fuzionált pártok kormanyát Bratianu Dinu híveiből és a georgistákból alakítanák meg. A prefektusi állásokban levőket is leváltanák, mivel az ifjú liberálisoknak a megyefőnöki állásokra is igényük van. A hír természetesen óriási feltűnést keltett, viszont egyáltalán nem hat meglepetésszerűen.

Tatarescu miniszterelnök kivonul! kisebbségi csoportjával a kormánypárt-

ból és Goga Oktáv bevonásával szélső jobboldali színezetű pártkormányt igyekszik alakítani.

Az eseményeknek azonban elébevágott, a Párisból hazatért kormányfő betegsége, amely a bejósolt kormányválság egyelőre elodáztatta. Viszont Tatarescu párisi útját megelőző liberális elnöke tanácsulések alkalmával olyan mélyreható ellentétek bontakoztak ki a pártelnök és a kormányfő között, hogy bizonyosnak látszott egy kormányválság. Az már csak természetes, hogy Bratianu Dinu, mint a Bratianu dinasztia jelenlegi feje unokaöccsében látja a tradicionális liberális politika folytatóját és saját elveinek támaszát. Bratianu Dinu és György kibékülése a tervezett alkotmánymódosító és parancsuralmi színezetű kísérletek csődjét jelentené.

Megszületett a turdai „Kukorica János” avagy mikor a kukoricas föld hozza meg egy családnak a régen áhitott gyermekáldást

Turda, július 28.

E hó 24-én estefelé Nicoara Jánosné. Turda külvárosi részében lakó gazdálkodó asszony kiment a "Fundolia" nevű lankás részen levő földjére, hogy egy kis zöldseget szedjen össze. Az egyik kukorica tábla felől halk gyermek sírás ütötte meg fülét. — letette kosarát s elindult hogy felkutassa a nyöszörgés okát mikor is az egyik terebélyes kukorica tövében egy pár napos gyermeket látott rugdalózni. Előbb azt hitte, rossz szellemek üznek gonosz tréfát vele, majd miután keresztet vetett magára, ölbette a kis csecsemőt.

Az asszony közbelépése éppen a 12-ik órában történt, mert az újszülöttet a hangyák már elég súlyosan összecsipték. Gyorsan levetett ruhájába takarta a gyermeket s haza indult. Első meglepetésében nem is jutott eszébe hogy egy büntető törvénykönyvbe ütköző cselekedetet akadályozott meg. A leletben Isten ajándékát látta s elhatározta, hogy a gyermeket felneveli. —

Szomszédjai felvilágosítására aztán felvitte a gyermeket a turdai rendőrségre, ahol azon melegében jogot is formált rá. Természetesen ebbe egyelőre annál is szívesebben egyeztek bele, mert ilyenformán a kis árthatlan élete biztos és gondos kezekbe került. Hamarjában meg is keresztelték az ortodox egyház szertartásai szerint. Keresztülei a turdai rendőrfőkapitány Cotisel Constantin és a turdai gyermekvédő egyesület elnöknője Corchesné volt. A keresztelésben Joan I. Mihai nagyvajda tiszteletére Mihai Jacu Avram híres erdélyi román vezír tiszteletére Jancu tehát: Joan Mihai Jancu nevet kapta.

Időjárás

Északnyugati szél. több helyen zápor eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Jelentkezett egy Reichstag gyújtogató

Egy német lap feltűnéstkelő leleplezése

Saarbrücken, július 28.

A "Deutsche Freiheit" című, itt megjelenő napilap világszerte nagy feltűnést és szenzációt keltő cikket közöl "Egy Reichstag gyújtogató jelentkezett" cím alatt, amelyben azt közli, hogy egy Kruse nevezetű ember, aki az SA csapathoz tartozott és a kivégzett Röhm szolgája volt, levélben tudomására hozta Hindenburg köztársasági elnöknek, hogy a berlini Reichstag épületét nem a kommunisták hanem a Hitler leg-

nyek gyújtották fel és pedig 10 személy, kiket Heines, Ernst és Röhm választottak ki. A levélíró leírja egész pontosan a bűntény lefolyását és rajzolja azokat a borzalmas vérengzéseket, amelyeket elkövettek, azért, hogy mindazok, akik ezt a titkot megtudták, örök hallgatásra legyenek ítélve. Ez a leleplezés érthető nagy feltűnést keltett nemcsak a német nép körében, hanem az egész világon is a várható fejlemények elé nagy érdeklődéssel néznek.

Lezuhant a Zúrich-stuttgarti utasszállító repülőgép

Tizenegy ember pusztult el

Stuttgart, július 28.

A Zúrich-Stuttgart közt közlekedő menetrendszerű repülőjárat egyik utasszállító repülőgépe tegnap reggel valamivel kilenc óra után Tuttlingen község határában, mintegy ezer méteres magasságból lezuhant. A gép a zuhanás következtében teljesen szétroncsolódott és a gép motorját a zuhanás helyétől egy kilométer távolságban találták meg.

A repülőgép többi alkatrészeit nagy te-

lőten szétszórva találták. A gépen nyolc utas és három főnyi személyzet utazott. Ezek közül négynek a holttestét sikerült megtalálni. Megtalálták az összeroncsolt gépben a pilóta naplóját is, melyben a legutolsó feljegyzés reggel 9 órakor készült és eszerint a gép 2500 méteres magasságban, tiszta felhőtlen időben repült. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy a szerencsétlenséget mi okozta.

Az újszerű összetételű **FLOREAL napfény-puder** kiváló fényvédő képességénél fogva az egyes számú Floreal arckrémmel együtt használva az arcának úde fiatalos külsőt kölcsönöz és megóvjá a nap káros behatásától.

A 2. számú Floreal krém eltünteteti szeplőjét, észrevétlenül új arcot varázsol. A puder ára dobozonként 30, 50, 90 lei. A krém ára tégelyenként 40 lei.

Kérje mindenütt!

Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselő: **DROGUERIA CENTRALA ORADEA**

Haldoklik Galatiban a „halál-fal” egyik motorosa

Galati, július 28.

Galatiban néhány nappal ezelőtt nyitották meg az "öregék vásárát", melyen az úgynevezett "halál-fal" is szerepel. Ez a halál-fal egy nagy henger alakú faalkotmány melynek belső falán szédítő sebességgel vízszintesen motorbiciklizik több fiatal ember. A lélegzetelállító mutatvány mindenütt osztatlan sikereket arat és a halált megvető bátorságu fiatal embereket mindenütt zajosn megtapsolják. A galatii halál-fal két artista névszerint Bucur Demetriad és ennek hűga Olga, szintén nap nap után a legnagyobb sikerrel produkálták magukat egész-

ben tegnap estig. Tegnap este ugyanis a mikor a szokottnál is nagyobb közönség nézte végig a Bucur testvérek nagyszerű produkcióit és amikor

Demetriad 90 kilométeres sebességgel már csaknem elérte a "halál-fal" peremét, motorkerékpárjának hátsó gumija hatalmas pukkanással kiszakadt és a kerékpár utasával együtt széles ívben vágódott le a földre.

Demetriad Bucur életveszélyes sérüléseket szenvedett, annyira, hogy felépüléséhez semmi remény. A kerékpár apró darabokra zúzódott a borzalmas erejű eséstől.

Citra rokonság

A sógorasszony agyonverte a sógort

Még a tárgyaláson letartóztatták a koronatanut, akiből vádlott lett

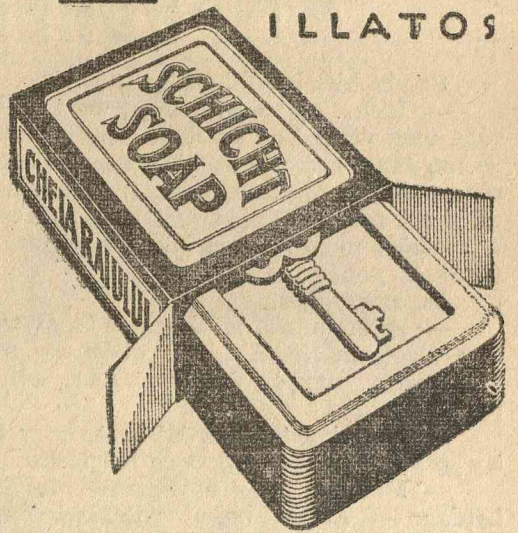
Dej, július 28.

Az itteni törvényszék második büntető tanácsa tegnap két érdekes bűnüggyel foglalkozott. Az egyik per vádlottjai: Mikeházi József 19 éves fiatalember és Lakatos Károly újságíró voltak, akiket a deji rendőrség két hónappal ezelőtt szélrózsa baloldali röpiratok terjesztése címén letartóztatott Kis Albert munkanélküli értesítette a rend-

őrséget a röpiratterjesztésről, aki — állítólag — így gondolta visszanyerni a rendőrségnél elvesztett állását. A tárgyalás folyamán mindössze az derült ki, hogy Mikeházi József egyik deji éjjeli mulatóban tévesleg mutatott egy röpcédulát Kis Albertnek. A koronatanut kihallgatása után a törvényszék 1—1 hónapi elzárással és 500—500 lei pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottakat.

SCHICHT SOAP

A JÓ SZAPPAN ILLATOS

SCHICHT NEVE JÓTÁLL A MINŐSÉGÉRT

Súlyos intézkedése az ítéletnek, hogy a vádlottak két hónapos vizsgálati fogságát a törvényszék nem vette figyelembe és így tulajdonképpen 3—3 hónapot kaptak.

Gilkossági bűnper volt a másik tárgyalás anyaga. Szereplői Bálint Sándor és Vér Sándor somkerek lakosok, mint vádlottak és Vér Margit a koronatanut. Bálint Ferenc és testvére között évekre visszanyúló ellentétek voltak. Ebből robbant ki a halálos végű verekedés 1933 őszén, melynek hevében Bálint Sándor sógora, Vér Sándor deszkával úgy sújtotta fejbe Bálint Ferencet, hogy az néhány pernyi szenvedés után meghalt. A verekedés két élő szereplőjét, Bálint Sándort és Vér Sándort perbe fogták és ügyükben már több ízben volt tárgyalás. Minden tárgyaláson kihallgatták a per legjelentősebb tanuját, Vér Sándor feleségét és tegnap éppen az új kihallgatás hozott váratlan fordulatot. Az asszony ellentmondásokba keveredett, végül teljesen megzavarodva bevallotta, hogy Bálint Ferenc nem a férje, hanem az ő botlásától halt meg. Az elsőrendű tanúból ezzel elsőrendű vádlott lett és Vér Sándor feleségét még ott a tárgyaláson letartóztatták.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea, Promenad Eminescu 16.

Nyugalom van San-Franciscóban

San-Francisco, július 28.

A sanfranciskói villamos vasút munkásainak sztrájkja amely az általános munkabeszüntetés utolsó maradványa volt, tegnap délelőtti véget ért. A munkások felvették a munkát és így San-Francisko ismét visszanyerte rendes képét.

— Nap nap után jönnek a hatalmas szenzációk. Soha nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap. Egy azokban bizonyos. Az emberek szeretnek jól öltözködni és folytonosan keresik azokat a helyeket, ahol a legújabb divatu szöveteket beszerezhetik. — Most alkalma nyílik mindenkinek a legkiválóbb minőségű szöveteket rendkívüli olcsón beszerezni, mert a Havas és Grünfeld posztóáruház költözködés előtt teljes árukészletét hihetetlen olcsó árakban elárulja. A cég pontos címe: Strada Avram Iancu 8. sz.

Munkanélküliek biztos szép keresethez juthatnak a Friss Újság és Erdélyi Magyar-ság árusításával. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

3 oldal

Erdélyi Magyarország

Július 30.

A MANDARIN

15

Sylvia hirtelen felemelte a kezét.
— Igen... És most, hogy beszélgetünk róla, még valami az eszembe jutott. Határozottan kínai arc, de az alak nem kínai. Európai ruhában láttam, hosszú, keskeny sárga kezét fekete kabátujjából láttam kinyúlni. A szemére is emlékszem. Sárkányszeme van vörös és gonosz.

Megborzongott.

— Szinte most is látom... és olyankor nem bírok máshová nézni, akárhogyan is, nem bírok, úgy ég a szeme, mint két vörös lámpa.

Annyira izgatottnak látszott, hogy Farley gyorsan melléje lépett és megölelte.

— Mindent értek utóvégre — folytatta Lyman. — Érttem, hogy valakinek érdeke lehet: megfélemlíteni mindnyájunkat, megzavarni mindenkit, akinek valami módon tudomása lehet a földalatti ópiumcsempészszervezet működéséről. Érttem azt is, hogy valamilyen különleges hipnotikus eljárás révén hatnak rájuk, John és a menyasszonyod rá is... Még Meng Fu halálát is meg tudom magyarázni. De ez a csomag, amelyet Mrs. Mansfieldnek küldtek, hogy ez mi lehet? ... Igazán megáll az eszem.

Mielőtt levette a zsineget a csomagról, még egyszer rájuk tekintett.

— John — mondta — úgy látom, kemény küzdelem előtt állunk. Nagyon össze kell szedned magadat. Az ellenség, mindnyájunk ellensége, rést talált a lelkedhez. Hogy milyen uton, esetleg a kínai leányt használta médiumnak, avagy más módon? Nem tudhatom. De úgy látom és aligha tévedek, hogy így akarja hatalmába keríteni Miss Mansfield akaratát, emlékezőtehetségét és egész lelkét is.

— Ég őrizzen! — kiáltotta John iszonyodva ettől a gondolattól.

Lyman mintha valamiképpen nehezen szánta volna rá magát, hogy kibontsa a kis csomagot.

— Nem értem — dörmögte még egyszer — Mi köze lehet Mrs. Mansfieldnek ehhez a dologhoz? Végül is legyűrte a tétovázását s leszedte a zsineget a csomagról. A papírban hársonnal bevont dobozt találtak. Mikor Lyman megnyomta a kis fémgombot és a doboz teteje fölpattant, Farley elsápadva kiáltott fel:

— A szobor! Főnök ur! A szobor! Ez volt az íróasztalom ma éjszaka! Sylvia hátrahökölve, megriadva nézte a vigyorgó faragványt.

— Ki küldhette ezt az édesanyámnak... és miért? — suttogta rekedten.

— Ha ezt tudnánk — jegyezte meg Lyman — akkor nem fájna a fejünk. Bizonyos vagy abban, John, hogy ugyanaz a szobor?

— Igen. Ráismernék ezer közül is.
— De hiszen ott volt az íróasztalodon ma reggel, mikor hozzám jöttél? Ugy emlékszem, azt mondtad!

— Igen.. Mindjárt telefonálok, talán van még ott rendőr... megkérdezzük.

Fölszengette saját lakását. Mig várt, eszébe jutott Chia Sung utasítása:

— Ezt a kis csomagot át kell adnia Sylvia Mansfield anyjának. A szén fehér asz szonynak, akinek készíve van és kigyómosolgyása...

Ezt nem mondta el Sylviának. Mint ahogy azt sem említette, hogy Chia Sung óvta őt a tervezett házasságától. Ugy gondolta, hogy alkalomadtán inkább majd Lymanal beszél a dologról.

A kagylóból a rendőr érces hangon kiáltott:

— Halló! Ki beszél?

(Folytatjuk)

Erdélyi Magyarság

Julius 30.

4 oldal

Uj tombolanyerők

Legutóbbi ajándéktombolánk újabb nyerőként a következő olvasóink jelentkeztek: 4616 Zaharia Mihály Gheorgheni seampolo pullover.

6722 Rusu Anica Santmihai, nyári pullover. 732 Balázs Ibolya Sft Gheorghe, nyári pullover.

4160 Vince Ferenc Zalau, gyermekpullover. 2147 Kovács Gábor, Kovászna, gyermek pullover.

3556 Barabás Gyula Sft. Gheorghe, hat férfi zsebkendő.

7369 Simon József Lupeni, két divatos nyak kendő.

3455 Benke Béla, Becheni, 2 pár férfi zokni.

3474 Rákos Géza Sft. Gheorghe 2 pár férfi zokni.

7366 Sebestyén Margit, Sft. Gheorghe, vaj-

tartó üvegből.

6872 Szabó Béláné Oradea, Körösoldal, virág váza.

8852 Papp N. Oradea, Str. Vasile Goldis 6. hamutartó üvegből

3159 Benczik János, Oradea. Str. Grozavescu 4. csavarosíron.

3321 Pup Juliska, Tauti de Jos, csavarosíron

8688 Stern Éva, Oradea, Str. Rosiorilor 13. csavarosíron.

230 Bitai Lajos Sft Gheorghe Erdélyi Magyarság levélpapír.

3828 Ilyés Árpád Auid, 2 kg. cukor.

Várjuk a további jelentkezőket. A most lejárt tombola lapfejei beadhatók, az újregényt nagy számban viszik olvasóink

Kegyetlenül végrehajtott gyilkosság a lugoji (lugosi) országúton

A gyilkos levágta áldozata kezéről az ujjakat

Lugoj, július 28.

Gorz Emil 26 éves fardeai lakos, fűszér égett egy kocsirakomány faszenet hozott Lugojra. Dolga végeztével az esti órákban hazafelé indult. Ma reggel a Lugojra érkező parasztok a várostól körülbelül másfél kilométernyi távolságban az országúton ráakadtak Gorz Emilre, ki az árokban 16 kösszúrától sebesülten, vérében fetrengett.

Az egyik késszurás a tárcáját érte és az

abban levő ötszáz lejes bankjegyet szurta keresztül, jobb kezének ujjai pedig fémig le voltak vágva. Gorz Emil kórházba szállítás közben belehalt sérüléseibe.

A gyilkosság a tegnapelőtti gyilkosság helyén történt. Miután mindkét esetben az áldozatoknál talált pénzt a támadók nem vették el, feltételezik, hogy miniketten kéjgyilkosság áldozatai lettek.

SPORT

Gömöri játéka előtérben a vasárnapi döntő jellegű Amte-Olimpia Cfr selejtezőn

Arad, július 28.

Napról-napra nagyobb az érdeklődés a vasárnap lebonyolításra kerülő Olimpia Cfr — AMFA nemzeti bajnoki selejtező mezején, amely sorsdöntő jellegű fogva rá is szolgál a nagy érdeklődésre. Az AMEFA csapata, amely teljes tudatában van a mérkőzés nagy fontosságának, lelkiismeretesen készül arra a találkozóra, mely a csapat további sorsát eldönti. A csütörtöki tréningben Gömöri szereplése került előtérbe, aki a még nem teljesen fitt Blaskovits helyett fog szerepelni. Reihardt vállalta a játékot és a kitűnő hátvéd szereplése meg-

nyugtítja az AMEFA hívőket. A csapat, a mely most már bizonyára nem változik meg, a következő lesz: Bugarin—Reinhardt, Csajka—Szurdi, Dvorzsák, Tóth—Gerold, Szinder Magold Gömöri Podrusek.

A meccs előtt az AMEFA kombinált csapata mérkőzik a Juventussal a két meccs között pedig a Hakoah kitűnő női- és férfi tornászai fognak szabad s szertorna gyakorlatokat bemutatni. Az AMEFA vezetősége a közönség kényelméről kíván gondoskodni akkor, amikor a meccs jegyeit elővételben árusítja. A jegyek a meccsre Maiddt Emil divatüzletében kaphatók.

Jó eredmények a stockholmi atlétikai versenyen

Stockholmból jelentik: Szerdán folytatódtak a nagyszabású atlétikai versenyek az amerikai atléták részvételével és a kitűnő Eastman 500 méteren új világrekordot állított fel. A többi eredmények is pompásak. 120 yardos gátfutás: 1. Beard USA 14.5 2. Hjerderung norvég 15.2 mp 3. Albrechtsen norvég 15.4 mp Gerelyvetés: 1. Mölle norvég 65.12 cm 2. Olson litván 63.77 cm 3. Backman svéd 59.73 cm 500 méteres síkfutás: 1. Eastman USA 1 p 02.8 mp világrekord 2. Wachenfeldt svéd 1 p 03.7 mp svéd rekord, távolugrás 1. Peacock USA 737 cm 2. Svensson svéd 721 cm. 3. Stenquist svéd 692, 300 méteres síkfutás: 1. Hardin USA 33.7 mp 2. Strömberg svéd 34.8 mp 3. Engel csehszlovák 36 mp 1000 méteres síkfutás: 1. Bothron, USA 2 p 24.8 mp 2. Ny

svéd 2 p 26.2 mp 3. Geraert belga 2 p 32.0 mp. Diszkoszvetés: 1. Anderson svéd 4892 cm 2. Karlsson svéd 4732 cm. 3. Berg svéd 4705 cm. 5000 méteres síkfutás: 1. Lindgren svéd 14 p 53.8 mp 2. Petersson svéd 14 p 54.2 mp 3. Ekman svéd 14 p 54.4 mp

Töltőtoll javításokat
minden márkához gyorsan és olcsón vállal
Pásztor Ede
papír és írószeráruháza

János bácsi

maga is meggyásolja úgy-e a kis Dollfuss. Nem lesz többé kiról beszéljen.

— Bizony instállok. Neki sokkal kevesebb gojó kellett ahó, hogy meghajjon, mint ahány gojót ű ellövöldözött februárba mikor a Marks-udvart szétlövete. De még így is erős vót a kis Dollfusszekli és nem lett vóna halalos a gojó, ha el nem vérzik. Ugy halt meg, mint Attila. Annak is az orra vére fojt ki. Dollfusszból se sokkal több vér fojhatott ki, mint egy rendes ember orra vére és másis elvérzett.

— Halottakról nem illik rosszat mondani. Akárhogy is, mégis csak erősen tartotta magát Hitlerrel szemben.

— Meg is sirattya most Hitler Mint ahogy Röhm kapitányt is meggyászolta. Előbb agyonlőtte, de azután meggyászolta Dollfusszt is az ű leginyei lőttek agyon, oszt most ű gyászolja. Ő tuggya miért gyászol. Neki is előbb-utóbb hasonló vége lesz, oszt közbe saját magát is előre gyászolja, mert jól tuggya, hogy azután nem lesz, aki érte könnyet ejccsen.

— Sokkal tragikusabb az, ami most Bécsben történik, mintahogyan maga gondola. Háboru lehet ebből. Hiszen még most is ropognak a fegyverek. Mussolini katonái pedig lábhoz tett fegyverrel állanak az oszt rák határon.

— Nagyon sujos időket élünk, ammar szent igaz. Soha ennyi vérengzés, meg robbanás, meg uccaji harc, meg minyiszterelnök-gyilkosság nem vót. És mindez azért, hogy Osztrija független legyen, néhány ember pedig függjön Ki hallott ojat, hogy egy lázadást avval kezgyenek, hogy bemennyenek a rádió-studijóba s ott revolverrel kény szeritik az előimádkozót, hogy monggya be a hírek közt, hogy a kormány lemondott. Dollfuss ű a palotájába, hallgattya a rádiót, hajja, hogy ű lemondott. A rádió csak jobban tuggya, mint ű maga s amikor berontanak hozzá a náci, így szól hozzájuk: ne monggyatok semmit, mán hallottam a rádióba hogy lemonttam. Tovább hallgatom a rádiót, hátha azt is bemonggya, hogy agyonlüttek. Hallgattya is szeginy be is mondotta a rádió, de mán azt aligha hallotta.

— Óvasta, hogy még papot se engedték mellé utolsó orájában.

— De most Hitler viszonzásul egy egész Papent küdött Bécsbe.

— Hitler keze nincs benne az egész puccsban.

— Elteccik azt hinni? Hiszen a lázadók vezére egy őrnagy egyenruhába beöltözött őrmester vót, aki Osztrijába Hitler akart lenni Utólag majd kiánulta vóna a mészoló mesterséget is.

— Rintelen a római osztrák követ volt a puccs szellemi vezére ő akart kancellar lenni.

— Gondolta Dollfuss annyit utazik Olaszországba Mussolyninál, hogy ű meg emehet Bécsbe kancellárnak, ezér hát elrendelte, hogy a rádióba műsoronkiyüli számnak jelencsék be, hogy ű lesz a kancellar. egy pár puskagójó, mint melléköre j kiséréteben.

— Lesz ebből háboru, vagy nem lesz? Erre feleljen.

— Mit feleljek, amikor ugyse engem kérdeznek.

Ügyes lapárusokat jó keresettel úgy helyben, mint Erdély minden nagyobb városában felveszünk az Erdélyi Magyarság áruitásához. Jelentkezni lehet a megöltakál és a kiadóhivatalban.

„Várj

egy pillanatig, kérlek!

Mielőtt a strandra megyünk, írök a sorsjegyelárusítónak, hogy hosszabbítsa meg a sorsjegyüket!”

MIELŐTT
NYARALNI
MEGY UJITSA
MEG
SORSJEGYÉT

Valóban! ha elfelejtette sorsjegyet elutazása előtt megújítani, alkalma van a hibát jóvátenni: írhat a sorsjegyelárusítónak!

A IV. osztály fertszerü nyereményein kívül az urnában még négy egyenként egy milliós vándor-nyeremény is van.

Huzás augusztus 1-én és 2-án

A Román Állami Osztálysorsjáték

Még az utolsó pillanatban is vásárolhat sorsjegyet a

Banca Ilescu S. A.-nál Cluj

Oradea fiók: Str. Avram Iancu 14.

Felesége sirján lőtte agyon magát egy bucurestii kereskedő

Bucuresti, julius 28.
Megrázó öngyilkosság történt tegnap reggel a bucurestii spanyol zsidó temetőben Goebel Mór 40 éves fővárosi kereskedő rendes szokása szerint tegnap reggel is kiment a temetőbe ahol feleségét néhány hónappal ezelőtt temették el. A szerető férj nem tudott vigasztalódni felesége halála miatt és minden nap pontosan, akár jó idő volt, akár zivatar, pontosan megjelent a sirnál, hogy egy pár szál virágot helyezzen el rá. A temetőőrök és kertészek előtt már valóság-gal megszokottá vált Goebel alakja és

szint hiányzott volna, ha egy nap elmarad. Tegnap reggel is ott látták a sir előtt, magába mélyedve, rendkívül szomoruan, de nem is fordítottak rá különösebb gondot, hanem dolguk után láttak.

Nem sokkal azután azonban revolverlövés zaja verte fel a temető csendjét. Az ör rögtön abba az irányba rohant és megdöbbenve látta, hogy a kereskedő felesége sirján mellbelőtte magát. Azonnal értesítette a mentőket, de minden hiába, a golyó a szerencsétlen ember szívét furta keresztüli és kórházba szállítás közben meghalt.

Nincs haladék!

Julius 31-ig be kell szolgáltatni a kékhasu ezerlejeseket

Bucuresti, julius 28.
A Banca Nationala központja felhívja a közönség figyelmét arra, hogy ez év július 31-én a régi típusu kékhasu ezerlejes bankjegyek beváltásának utolsó határideje lejárt. Ezt a határidőt semmi körülmények között sem hosszabbítják meg annál kevésbé, mert most már az új ezerelejesek is

forgalomba kerültek. Julius 31-ike után tehát a régi kékhasu ezerlejesek értéküket veszítik és a forgalomban csak az új, barna színű bankjegyek, valamint az ujonnan kibocsátott bankkó maradnak.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Julius 30.

A világitó női szív titka: vallási téboly fizikai megnyilvánulása

Az orvostudomány szenzációs felfedezése. — „Első lépés az ismeretlen lélek megismeréséhez...”

Róma, július 28.

Idestova öt hónapja, hogy Anna Monaro, a piranói világitószívi asszony orvosi megfigyelés alatt áll. Először a piranói kórházban figyelték meg az asszony szívéből ki sugárzó fényt, majd Rómába hozták, ahol az idegklinikán helyezték el és több mint 2 hónapja állandó orvosi megfigyelés alatt tartják. Az utolsó hetekben állandóan az asszony mellett volt Giocondo Protti doktor a Nemzetközi Rádióbilógiai Társaság fiatal, de már nagynevű tudósa. Protinak különböző eljárások révén sikerült mozgófényképre felvenni Anna Monaro testének kisugárzásait és ezeket az októberben Marconi elnöklete alatt Velencében összeülő nemzetközi rádióbilógiai kongresszuson be fogja mutatni.

Felkerestük Protti doktort és megkértük adjon felvilágosításokat a csodálatos tüneményről.

Trükk nem lehet.

Első kérdésünk az volt, kizártnak tartja-e, hogy valamiféle misztifikációval becsapták volna a megfigyelő orvosokat?

— Ez teljesen lehetetlen — felelte Protti. — Anna Monaro kisugárzásairól legutóbb tízenkét ember előtt készítettem felvételeket és a 12 ember között olyan kapacitások voltak mint Vitali professzor. Ha felteszem, hogy Anna Monaro engem be is csaphatott volna, 12 orvost, akik valóságos gyűrűként vették körül az asszony ágyát és a felvételek előtt gyorsan, utána pedig alaposan megvizsgálak mindent, becsapni nem lehetett volna.

Valamennyien láttuk az asszonyból kisugárzó fényt, amely 3.6 másodpercig tartott. Először halványan tűnt fel, azután erős lett majd gyengült és a végén teljesen elmúlt. A tünet alatt az asszony aludt.

— Mi hát a magyarázata a különleges és eddig nem észlelt tünetnek?

— Erre hirtelen nem tudok válaszolni. Egyelőre csak észleleteink vannak.

A világitó test

— A februárban észlelt tünetek előtt nem vették észre Anna Monaron a kisugárzásokat?

— Azt hiszem, az asszony férje tudott róla, de akarta nyilvánosságra hozni. Nehéz is volt felfedezni, hiszen a tünemény mindig akkor keletkezett, amikor az asszony álomba merült. Érdekes eredményekre vezettek a negyedik kisugárzás után eszközölt mérések. Ezek szerint a lélegzés Anna Monaronál a normális 24-ről 48 egységre emelkedett, az érverés 70-ről ugyancsak 140-re, a vér rádiumos sajátsága 50-ről 123.7-re amitt eddig csak bazedovos megbetegedéseknél észleltünk.

— És a szíve?

— Normálisan működött.

A kisugárzások nem elektromos forrásból keletkeznek.

— Hát akkor hogyan jönnek létre?

— Erre csak hipotézissel válaszolhatok.

Véleményem szerint az asszony érzékeit egy mindenben uralkodó idea irányítja. Anna Monaro agya teljesen normális, ettől az uralkodó ideától eltekintve, mely rendszeresen rombolja és befolyásolja érzékeit, és idegrendszerét. Ilyen esetet persze sokat nem ismerünk. Anna Monaro esetében az

uralkodó idea vallási természetű. Bizonyosat nem tudunk, de nemcsak én, kollégáim is úgy vélik, hogy Anna Monaro idegrendszerében előállott változások az agyban történt változások következményei.

Az ismeretlen lélek.

— De végeredményben csodálatos hogy az agynak megbetegedése, a vallásos érzésnek egy tulzottan felfokozott mértéke ilyen tünetet képes létrehozni. Ugy gondolom: egy eddig tisztán lelkinak ítélt folyamat képes visszahatni a testre?

— Istenem — mondja Protti doktor — ily módon egész létezésünk csodálatos.

— Kérem — mondom — laikus vagyok és talán nevejséges amit kérdezek, nem első lépés ez az ismeretlen lélek megismeréséhez?

— Ha önök egy lelki folyamatból előálló látható és érzékelhető tüneményt természetesen előállítanak, akkor el lehet képzeni, hogy materializálni tudják majd a lelket is?

— Bocsásson meg — feleli Protti doktor — ez már túlmege a tudományon. Ezer év előtt sok csoda volt, ami ma már természetes. Ki tudja, mi lesz újabb ezer év múlva?

— És mi történik Anna Monaroval?

— Egyelőre Rómában marad. A tudománynak szüksége van rá, hiszen olyan felfedezésekre vezethet melyekre eddig nem is gondoltunk. A hipotézistől a bizonyossáig még nagyon nagy az út és ezen a hosszú úton Anna Monaronak segíteni kell nekünk.

Egyetlen kisebbségi vasutas sem bocsátható el kártalanítás nélkül,

aki az átvétel pillanatában szolgálatban volt. -- Az elbocsátásokról végső fokon a bucarestii központi felelősségi bizottság dönt

Oradea, július 28.

Hosszu hetek teltek el azóta, hogy a magyar nemzetiségű vasuti alkalmazottak kétségek és remények között hánykolódnak amiatt, hogy mi következik rájuk augusztus 31-ike után. Azoknak nagyrészt ugyan is, akik az áprilisban tartott nyilvános elbuktak, augusztus végével akarja elbocsátani a szolgálatból a CFR. Az elbuktak már kézhez is kapták az elbocsátó levelet, mely azonban nem intézkedik arról, hogy az illető vasuti alkalmazott részesedike valamelyes kártérítésben, vagy pedig 25-30 éves szolgálat után minden kártalanítás nélkül, üres kézzel kerül az uccára.

Legelső lépés amit az elbocsátásra ítélt vasutasok tettek az volt, hogy a nyelvvizsgán való elbukást megfellebbezték a kerületi vasutigazgatósághoz. A mi környékünkben lakó vasutasok a timisoarai kerületi igazgatósághoz nyújtották be fellebbezésüket és alapos indokolásban tárták fel hogy a CFR elbocsátó intézkedése jogtalan. Ezekre a fellebbezésekre néhány válasz már meg is érkezett, de sajnos ezek a válaszok nem voltak kedvezőek a fellebbezőkre nézve, mert a kerületi igazgatóság helyt adott a fegyelmi bizottság határozatának és megerősítette az elbocsátásokat.

Érthető, hogy ez az első fórumon való ilyenfajta döntés nagy elkeseredést váltott ki a vasutasok között, kétségbeesésre azonban még nem volt ok, mert a kerületi igazgatóság döntését meg lehet fellebbezni a bucarestii központi felelősségi bizottsághoz. Mindössze csak az a fontos, hogy az érdekeltek betartsa a fellebbezési határidőt, amely ezekben az ügyekben mindenkor tíz nap. Az átvételtől számított tíz napon belül tehát meg lehet fellebbezni minden határozatot.

Mint már említettük a kerületi igazgatóság kedvezőtlen döntése ellen a bucarestii központi felelősségi bizottsághoz kell fellebbezni a vasutasoknak. Sokan közülük, akik kedvezőtlen döntést kaptak Timisoaráról, már meg is fellebbezték ezt a döntést a központhoz.

Ennek az állításnak az igazolására hivatkozunk arra a körre, melyet a román államvasutak cluji üzletvezetősége adott ki az imperium átvételének első napjaiban. A szóbanforgó rendelet 1919 március 31-ről 21. sz. alatt kelt és abban szólítja fel az üzletvezetőség nevében Cristescu igazgatót a MÁV szolgálatában volt magyar vasutasokat, nyilatkozzanak arra vonatkozólag, át akarnak-e lépni a román államvasutak szolgálatába, vagy más terveik vannak. Azok számára, akik a CFR kötelékébe belépnek, a körlevél szóról szóra a következőket ígéri:

“a jelenleg érvényben levő nyugdíjszabályokat, egyszóval a személyzet összes eddig élvezett jogait tiszteletben fogjuk tartani”.

A magyar vasutasok ezt az okmányt úgy tekintik, mint alapszerződést, mely közöttük és a román államvasutak között abban az időpontban jött létre, midőn még szabadon módjukban volt választani, hogy a MÁV szolgálatában maradjanak-e vagy átlépjenek a CFR-hez. Akik pedig nem repatriáltak, hanem tovább is a román államvasut szolgálatában maradtak, azok joggal követelhetik, hogy a román államvasut most is respektálja kötelezettségeit, melyeknek biztosításával őket a szolgálatban visszatartotta. Ez a körlevél nem tartalmaz semmiféle nyelvhasználati megszorítást. Ezért az elbocsátott vasutasok nagy reménységgel tekintenek a központi szervhez intézett fellebbezés kimenetelére, mely — ha a szerzett jogokat valóban respektálják — csak kedvező lehet az elbocsátásra ítélt emberek számára.

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

A nagy hőség miatt

61 ezer állatot pusztítottak el Texas területén

Texas, július 28.
A katasztrófális amerikai szárazság szörnyű pusztításai követték a texasi saw-boyok tízezerszáma lövik agyon állataikat, hogy így megszabadítsák őket a szomjúság okozta borzalmas kínoktól. Az

elmúlt hetekben Texas területén nem kevesebb, mint 61 ezer állatot végeztek ki ilyen módon. Amennyiben a szárazság tovább tart, a kormány elhatározta, hogy az állatok karhatalmi uton elhajtja Texas területéről.

Költözködés miatt teljes szövet rak tárunkat **hihetetlen olcsón elárusítjuk**

Havas és Grünfeld posztóáruház Oradea **8. sz.**

Üzlethelyiség kiadó!

Berendezés eladó!

Fiaskóval végződtek a London feletti nagyszabású légi hadgyakorlatok

Porrá bombázzhatják az angol fővárost háboru esetén

London, július 28.
Az öt napra tervezett nagy angol légi hadgyakorlatokat tegnap váratlanul befejezték, mert a légi vezérkarnak az a meggyőződése, hogy a gyakorlatok négy napja alatt sikerült levonni az összes tanulságokat. Az utolsó napon a védő repülőgépek 40 támadás közül 29-et sikeresen vertek vissza és általában megállapítható, hogy a védelem jól működik. Ennek ellenére is azonban szükséges az önkéntes mentőtestület és a parti védőőrségek alapos kiépítése van szükség ahhoz, hogy Angliát egy esetleges légi támadás ellen csak megközelítő.

leg is megvédhessék. A londoni lapok egyáltalán nem titkolják, hogy esetleges repülő támadás esetén az ellenséges repülőgépek két-három napon belül Anglia legfontosabb stratégiai pontjait — elsősorban Londont — és az összes kikötőket két-nárom napon belül úgy elpusztíthatják, hogy ezeknek pora sem marad.

A lapok nagyrésze éppen ezért szükségesnek tartja, hogy Anglia haladéktalanul kezdje meg a védelmi pontok kiépítését és a légi flotta minél erősebb tempóban való terjesztését.

Közüvessors

Hét méteres állványról zuhant le és szörnyethalt egy munkás

Craiova, július 28.
Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap reggel Craiovában. A craiovai "Ele-na Cuza" leányliceum internátusának épületén javítási munkálatok váltak szükségessé és napok óta több munkás szorgalmasan dolgozott az épület frontja elé húzott kőműves állványon. Hat munkás tartózkodott tegnap reggel is a mintegy 7 méternyi magasságu állványon,

amely eddig még ismeretlen okból hirtelen lezuhant, maga alá temetve a szerencsétlen kőműveseket.

Az egyik munkás, név szerint Medelele Jon 19 éves Breasta községbeli napszámos oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt. A másik öt munkás csodálatszerűen könnyebb zúzódások árán menekült meg. A vizsgálatot bevezették.

Egy adótisztviselő működése

5 év -- 200 ezer lej hiány

Cluj, július 28.
A cluji törvényszék tegnap délelőtt mondott ítéletet Suceag község szélhámos adótisztviselője, Kabos Emil fölött. Kabos, aki öt éve teljesített szolgálatot a suceagi perceptiánál, ezen idő alatt mintegy 200 ezer lejjel károsította meg az államot, oly módon, hogy kisebb nagyobb összegeket vett fel az adózóktól, de ezekről nem adott szabályszerű nyugtát, a pénzt pedig saját céljaira használta fel.

Az ilyenfajta üzelmeknek azonban vége szakadt akkor, mikor az egyik adóbeszedő körutja során a községbe érkezett és miután nagy hátralékot tapasztalt, azokat az adózóktól követelte. Ekkor derült ki, hogy Kabos felvette ezeket az összegeket. A teg-

napi tárgyaláson Kabos beismerete bűnösségét, a törvényszék pedig 3 évi fegháza ítélté.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

Ujságárusításra fiúk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v. Nagypiac-tér) 4.

RADIOMLISOR

VASARNAP

București. 10.30: Egyházi előadás és zene. 12: Rádiózenekar 12.45: Ének 13.40: Könnyű lemezek 17.15: Román zene 18.05: Jazz-zene 19.45: Lemezek 20: Hetiszemle 20.15: Lázár Mircea áriaestje 20.40: Rádiózenekar 22.30: Vendéglői zene

Budapest. 9.15: Hírek 10: Egyházi zene és szentbeszéd 11.15: Görögkatolikus istentisztelet 12.20: Időjárás és időjelentés 12.30: Bura Sándor és cigányzenekara 14: gramofon 15: A Földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata 15.45: Kétzonogás jazz-számok 16.50: Mátyás király anekdotákban 17: Katonabanda fuvószenekara. 18: Utirajzok 18.30: Bertha István szalonzenekara 19.30: Vidám csevegések 20: Rádióegyveleg, 21.30: Hírek, sport és löversenyeredmények, 22: Bachmann szalon és jazz-zenekar 22.30: Raphael Lanes gordonkázik zongorakísérettel 23.10: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ

București. 12: Déli zene lemezekon 13 és 40: Könnyű zene 19.15: Rádiózenekar 20 és 15: Vonósnyegyes 21: Rosner Gusztó énekel 21.30: Hegedűművész játéka, 22.30: Vendéglői zene.

Budapest 6.45: torna Utána: gramofon 9.45: Hírek 10: Felolvasás 12: Időjárásjelentés, 1205: Ketter Ernő zongorázik Haynall Elma pedig énekel zongorakísérettel 12.30: Hírek, 13.20: Pontos idő, időjárásjelentés, 13.30: Virány László szalonzenekara 14.40: Hírek, piaci árak árfolyámhírek 15.30: A rádió diáklőrlőrája 16: Jogi előadás 16.30: "A letyettár bucsu" 16.45: Hírek 17: Budapesti Hangverseny Zenekar 18.15: Komlóssy Emma és Kelemen Lajos magyar nótákat énekel, Rácz Zsiga és cigányzenekara kísérettel 20: Mátray Erzsébet és Pethő Attila előadástje 21: Kedvenc lemezek, 21.50: Hírek és időjárásjelentés, 22.10: Vonóshármas 23 és 10: Németnyelvű előadás 23.25: Szalon és jazz-zenekar.

APROHIRDETÉSEK

Tiszta rendes perfekt főzni tudó jó beosztású szakácsné keresetetik Cím a kiadóban. 1727

Fertigolónók felvétetnek, Nagyari testvérek Str. Aradi 23. 1756

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb választékban, legolcsóbban csakis

Kerítés-nél Strada Nicolae Iorga 9. Zöldfa passagel szemben

Aranyat legmagasabb árban vesznek.

Ügynököt előfizetők gyűjtésére fixfizetéssel és magas jutalékkal felvesz a "Fris-Ujság" kiadóhivatala.

Házikisasszonyt ki perfektül főzni tud keres kéttagu uri család. Cím a kiadóhivatalban. 1734

Kádártanulót fizetéssel felvesszük. Kiss kádár, Piata Venetia (v. Templom tér) 11

Molnár azonnali belépésre keresek. Rit ter Ernőné, Str. Asztra (v. Gilányi ucca) 32.

Zsákszőnyeghez angol fonál kg. 300 lei

ORIENT szövőiskola, Schulhof Emilnéél

Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 14. Legjobb kivitelű perzsaszőnyegek készítése, javítása, tanítása.

Elsőrendű tűzőnőket keresünk állandó munkára. Jelentkezni Dermata, Piata Reg. Maria (v. Bémer-tér). 1753

Lakbérleti szerződés blanketták kapható! Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

7 oldal

Erdélyi Magyarság

Július 30.

A HÉT KEPEKBEN

Herriot

híres francia miniszter, a radikális szocialisták vezére, aki Tardieu által felidézett válságban le akart mondani tárcájáról. Sikertült az utolsó percben megmenteni a nemzeti egység kormányát.

Dr Rintelen

Ausztria volt római követe, a mostani végzetes puccs értelmi szerzője, aki a vérengzés napján Bécsbe jött, hogy átvegye a náci uralmát. Leleplezték és letartóztatták. A fogságban öngyilkosságot követett el, de megmentették, hogy a földi igazságszolgáltatás számoljon le vele.

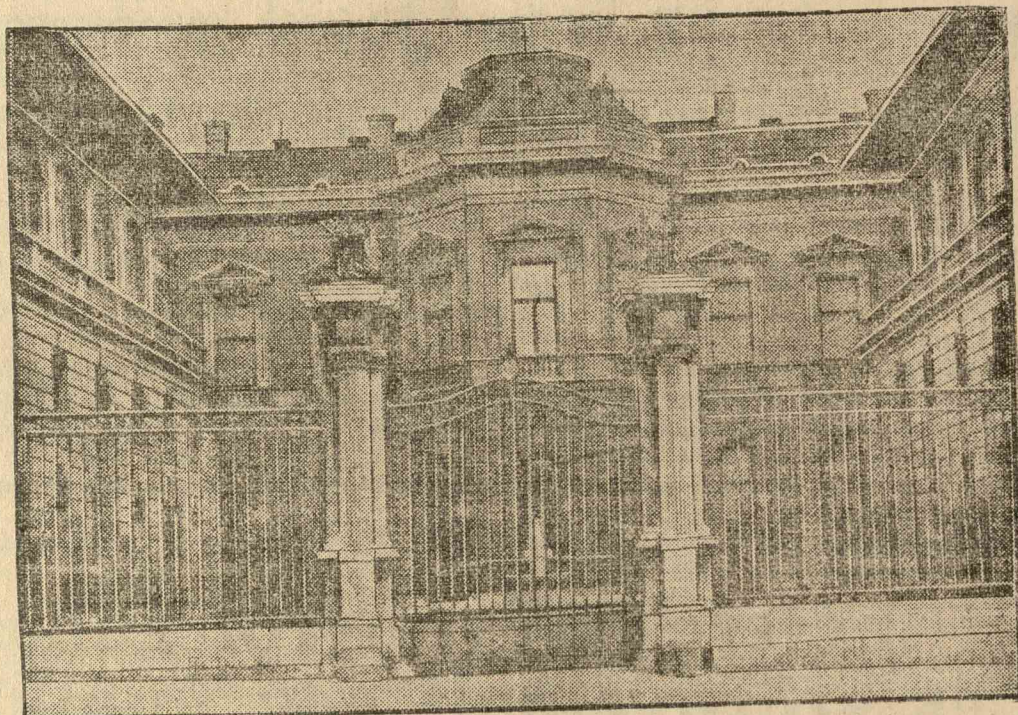
Lyautey marsall meghalt

Franciaország egyik leghíresebb hadvezére, Lyautey marsall, tegnap 80 éves korában elhunyt. Egyetlen hadvezér, aki nem Franciaországban harcolt. Az o csatamezője Marokkó volt, amelynek meghódítása legnagyobb részét az ő érdeme.

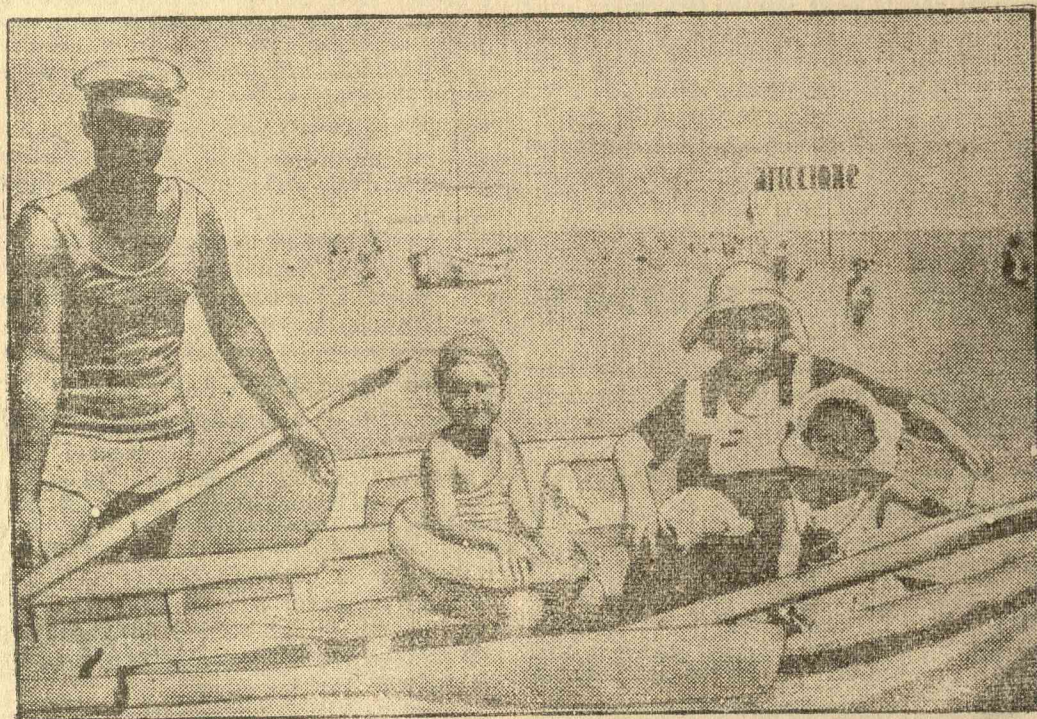
Byrd sarkkutató

A híres amerikai admirális most a Déli sarkon vezet expedíciót. 4 hónap óta egy hókunyhóban figyeli az időjárást 200 kilométerre az expedíció taborától. Onnan segítséget kér, mert megbetegedett. A segélycsapat borzalmas hóviharok miatt visszatért. Komolyan aggódnak Byrd sorsa miatt.

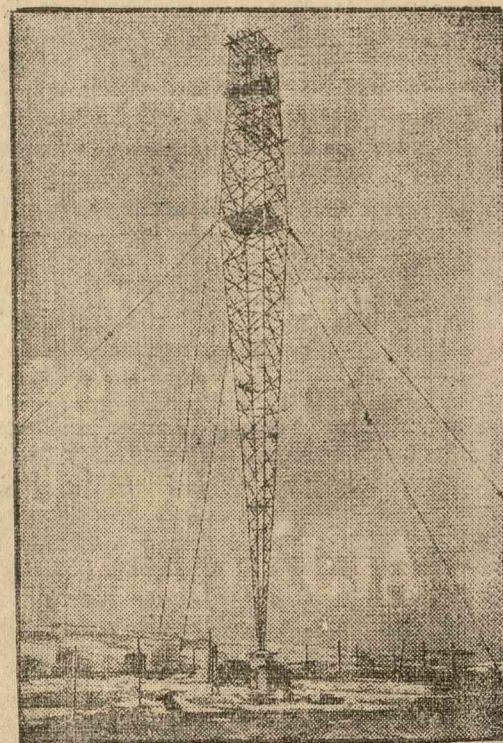
A bécsi rádió központ

Ez a nevezetes épület, a bécsi Rawag palotája, a stúdió, ahová a náci Julius Röhrer 25-én felfegyverkezve betörték és hatalmukba kerítették az osztrák rádiót. Három óra véres harc árán verték ki őket.

Dollfuss családja Riccioneban

A tragikus végű osztrák kancellár felesége és 2 gyermeke az olaszországi Riccione tengeri fürdőhelyen nyaraltak, mint Ausztria vendégei. Itt érte őket a kancellár szörnyű tragédiájának híre és Dollfussné repülőgépen bagament.

A Bysamhegyi leadó

Az osztrák fellázadt náci dinamittal felrobbantották ezt a leadó állomást.